

MOKUHANGA

Japanilaisen puupiirrostekniikan erikoiskurssi

21.1.–30.1.2011, Lahti

- mukaansatempaava, murtaa kaikki ennakkokäsitykset puupiirroksesta
- vapaa värien käyttö ja kiinnostavat pintaefektit
- myrkytön painomenetelmä

MOKUHANGA - Japanilaisen puupiirrostekniikan erikoiskurssi

21.1.–30.1.2011, yhteensä 5 päivää, Lahti

Mitä syntyy, kun yhdistetään perinteinen japanilainen tekniikka suomalaiseen puuhun? Ainutlaatuisen kulttuurin ja taiteen liitto, joka on konkreettinen todiste japanilaisten ja suomalaisten paljon puhutusta sielunveljeydestä.

Helsingin yliopiston estetiikan oppiaine yhdessä Lahden Palmenian kanssa tarjoaa Teille ainutlaatuisen mahdollisuuden opiskella perinteisen ukiyo-e -puupiirrostekniikan perusteet. Japanilainen puupiirrostekniikka juontaa juurensa 1600-luvulle, aikaan, jolloin kulttuurinen valta siirtyi hovilta kauppiasluokalle ja taide kansanomaistui. Japanissa syntyi uusia kaupunkikulttuurin muotoja ja elämä oli kepeää ja hedonistista "virtaavan maailman hengessä". Puupiirroset saavuttivat suuren suosion, sillä ne toivat väriä ja iloa ihmisten elämään. Tämä on ainutlaatuinen tilaisuus heittäytyä japanilaisen puupiirroksen pitkään historialliseen virtaan!

Osallistujat

Kurssi sopii taiteilijoille, yksityisissä taidekouluissa toimiville opettajille, keskiasteen koulujen taideopintojen opettajille, kaupunkien kuvataidekoulujen opettajille, kuvaamataidon aineenopettajille, taideopiskelijoille, museoiden kuraattoreille sekä oheistoiminnasta vastaaville sekä kaikille japanilaisesta kulttuurista ja taiteista kiinnostuneille, jotka pitävät monivaiheisesta käsityönomaisesta työstä. **Huomio: Kurssille voidaan ottaa enintään 13 osallistujaa.**

Kouluttajat

Kouluttajina toimivat Japanin-tutkimuksen tohtori, Japanilaisen estetiikan **dosentti Minna Eväsoja** Helsingin yliopiston filosofian, historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitokselta sekä **taidegraafikko Tuula Moilanen**, joka on opiskellut puupiirrostekniikkaa Japanissa jo yli 20 vuotta ja asuu sekä työskentelee edelleen Kiotossa. Katso lisää: <http://www.tuulamoilanen.net>

Tavoitteet ja toteutus

Teorialuentojen tarkoituksena on auttaa opiskelijaa ymmärtämään laajemmin kulttuuri- ja taidehistoriallinen konteksti, johon puupiirroset kuuluvat. Tausta ja aiheiden ymmärrys tuovat syvyyttä ja perspektiiviä omaan työskentelyyn ja antavat mahdollisesti vinkkejä aiheiden valintaan.

Konkreettisesti työskentelyssä tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet jatkaa kurssin jälkeen itsenäisesti puupiirrosten parissa. Viikonloppujen aikana Tuula opastaa puupiirrosten valmistuksen eri vaiheissa aina kuvan suunnittelusta laattojen kaiverrukseen ja lopulta väripainantaan. Tavoitteena on, että jokainen saa valmiiksi yhden tai kaksi puupiirrosta kahden viikonlopun aikana. Puulaatoissa käytetään suomalaista ja japanilaista puuta. Kuvat painetaan japanilaiselle paperille.

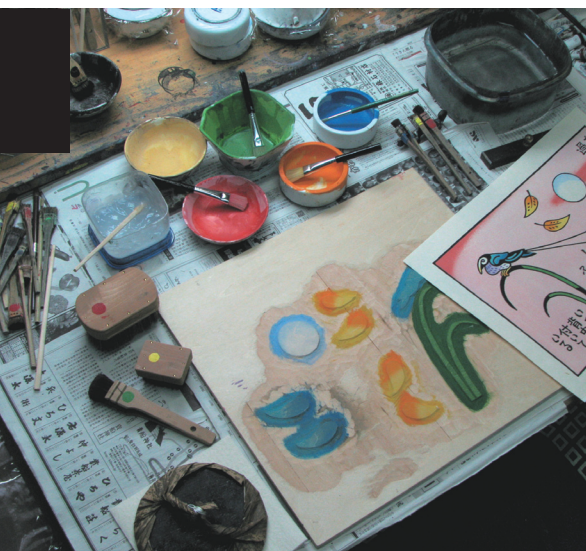
Koulutus toteutetaan luento- ja työpajaopetuksena 21.–23. ja 28.–30.1.2011 pe klo 16.30–20.00 sekä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 9.00–17.00 Lahden aikuiskoulutuskeskuksessa, Kirkkokatu 16.

Kurssin sisällöt

a) Kulttuuri- ja taidehistoriallista taustaa

Japanissa Edo-kausi (1600–1868) oli suurten kulttuuristen mullistusten aikaa. Tällöin luotiin pohja japanilaisen populaarikulttuurin muodoille. Aikaisemmin kulttuuri ja taide olivat olleet hovin ja valtaapitävän yläluokan yksinoikeus ja nautinto, mutta Edo-kaudella poliittinen valta siirtyi sotilashallinnolle ja taloudellinen valta kauppiasluokalle, mikä vaikutti laajasti japanilaiseen kulttuuriin. Teatterissa suuren suosion saavutti melodramaattinen kabuki ja kuvataiteissa yleistyivät puupiirroset, jotka mahdollistivat taiteen massatuotannon sekä toivat taiteen tavallisen kansan saataville.

Puupiirroset olivat myös oman aikansa mainoslehtisiä, jotka esittelivät kansalle kabuki-näyttelijöitä, sumo-painijoita ja kauniita viihdyttäjättyttöjä. Niillä myös valistettiin kansaa.

Luentojen aikana tutustutaan Edo-kauden kulttuuri- ja taidehistorialliseen taustaan sekä aikakauden kuvataiteisiin ja niiden teemoihin teatterin, sumopainin sekä naiskauneuden että kaupunkimuodin kautta.

b) Puupiirostopajat

- Pienoisluento japanilaisen puupiiirroksen teknisistä erikoispiirteistä (30 min DVD-video)
- Tutustuminen aitoihin ukiyo-e -puupiiirroksiin ja myös kurssin opettajan teoksiin
- Värierottelumenetelmät ja kento-kohdistuksen suunnittelu
- Laattojen esivalmistelu
- Luonnosten siirto laatoille ja värisuunnitelmien tarkistus
- Laattojen kaivertaminen
- Opastus japanilaisten työvälineiden oikeaoppiseen käyttöön
- Kentomerkin leikkaaminen ja sarai-taltojen käyttö
- Opastusta taltojen ja veitsien huoltoon
- Laattojen viimeistely ja puhdistus
- Vedospapereiden leikkaaminen ja kostutus
- Vedostuspöytien valmistelu
- Vedostusdemonstraatio, jossa esitellään perustekniikat: tsubushi ja bokashi
- Japanilaisen vedostusvälineistön oikeaoppinen käyttö
- Värien sekoittaminen ja koevedosten otto
- Kohdistuksen korjausmenetelmät ja laattojen siistiminen koevedosten perusteella
- Varsinaisen vedossarjan painaminen
- Vedosten kuivattaminen ja suoristaminen. Työvälineiden puhdistus. Opastus laattojen säilytykseen.
- Kurssin palautekeskustelu

Tuula Moilanen (myös esitteen kuvitus)

Osallistumismaksu ja ilmoittautuminen

Koulutuksen hinta on:

980 €, ilmoittautuessasi **30.10.2010 mennessä**
1100 €, ilmoittautuessasi **8.12.2010 mennessä**.

Hinta sisältää opetuksen lisäksi noin 150 € arvoisen japanilaisen työkalusetin puupiiirrosten valmistukseen. Kurssilaiset saavat nämä työvälineet omaksi. Kurssilla käytettävät tarvikkeet ja materiaalit tulevat suoraan Japanista. Koulutus on arvonlisäverotonta. Osanottajat vastaavat itse matka-, majoitus- ja ruokailukustannuksista. (Kysy tarvittaessa suunnittelijalta tietoja apurahojen hakemiseen). Lisäksi opiskelija tuo mukanaan joitakin kotoa löytyviä tarvikkeita. Tarvikelista sekä ennakkotehtävän ohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen.

Perumismaksuna peritään 25 % koulutusohjelman hinnasta viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen tulleista perumisista. Myöhemmin kuin 14 päivää ennen koulutusohjelman alkua perumisista veloitetaan 50 % kokonaishinnasta. Mikäli osallistumista ei peruta, eikä osanottaja saavu koulutukseen, veloitetaan koko koulutusohjelman hinta. Peruminen on tehtävä kirjallisesti.

Ilmoittautuminen verkossa:

www.helsinki.fi/palmenia/lahti

tai koulutussihteeri Ilse Palmilta pyydettävällä ilmoittautumislomakkeella.

Pidätämme oikeudet mahdollisiin muutoksiin.

Tarjolla on myös mielenkiintoinen Pop Made in Japan - Japanilaisen populaarikulttuurin monet kasvat -kurssi. Kurssi järjestetään kahtena perjantai-iltana lokakuussa 2010.

”Japanilainen vesiväripuupiiirros on mukaansa tempaava, myrkytön painomenetelmä, joka mahdollistaa monipuolisen työskentelyn niin viivoilla kuin pinnoillakin. Ilmaisukeinona se murtaa kaikki ennakkokäsitykset puupiiirroksista. Vapaa värien käyttö ja kiinnostavat pintaefektit laatoilta tekevät vedostamisesta seikkailun.” - Tuula Moilanen -

Tiedustelut ja koulutuksen laajempi esittely

Suunnittelija Anja Nihtilä
p. (09) 191 20238
anja.nihtila@helsinki.fi

Koulutussihteeri Ilse Palm
p. (09) 191 20245
ilse.palm@helsinki.fi

Järjestäjä

Helsingin yliopisto
Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Kirkkokatu 16
15140 Lahti

Muu koulutustarjontamme osoitteessa

www.helsinki.fi/palmenia

HELSINGIN YLIOPISTO